

Niezwykły jubileusz w Stanach Zjednoczonych. 330-LECIE WYLADOWANIA PIERWSZYCH POLAKÓW

P. Michał Łowicki „ojcem“ Polonii zamorskiej.

Chicago, w czerwcu. Do pustynnych jeszcze brzegów dzisiejszych Stanów Zjednoczonych zawinął we wrześniu 1608 roku żaglowiec „God Speed“ (Szczęść Boże) pod komendą angielskiego kapitana Krzysztofa Newporta. Z żaglowca tego, prócz różnych rzemieślników i zwyczajnych robotników, wysiadło kilkudziesięciu mężczyzn, pochodzących ze szlachty angielskiej, tak zwanych „rycerzy błędnych“, awanturników różnych, poszukujących przygód i szczęścia na szerokim świecie. Wśród tych, z przyczyn zupełnie innych znajdował się także imię pan Michał Łowicki, szlachcic polski, wezwany do kolonizowania Polaków w Ameryce.

Z pierwszym transportem kolonistów przyjechał do Ameryki Anglik, kapitan John Smith. Było to w roku 1607. Trzy żaglowce płynęły wtedy razem do nieznannej ziemi — „Susan Constant“, „God Speed“ i „Discovery“. Po burzliwym i pełnym rycerskich wyczynów życiu na kontynencie Europy — walczył bowiem z Węgrami przeciw Turkom, spędził jakiś czas w niewoli tureckiej, bawił w stolicach różnych państw Europy, a był i w Polsce, gdzie właśnie zaprzyjaźnił się z panem Łowickim — zawitał wreszcie do Ameryki kapitan John Smith, „pierwszy bohater amerykański“.

Wszystkie te wyprawy odbywały się na koszt wielkiej angielskiej firmy handlowej zwanej „Virginia Company of London“, która w porozumieniu z rządem angielskim podjęła się szukać dla Anglii nowych kolonii, ażeby znaleźć własny surowiec, zwłaszcza surowiec niezbędny do budowy okrętów, jakiego w Anglii nie było.

Aby uczcić firmę „Virginia Company of London“, tę pierwszą kolonię angielską w Ameryce, z miasta Jamestown jako stolicą, nazwano Virginiją. Dziś jest to jeden z 48 stanów nazywany stanem Virginiją.

Podróż do Ameryki na ówczesne czasy trwała sześć miesięcy. Była bardzo niebezpieczna, ryzykowna, więc jedynie ryżkanci godzili się na wyjazd z Europy do tej dalekiej kolonii. Przybywali ludzie niezbyt odpowiedni do pracy kolonizacyjnej. To też już z pierwszym okrętem, udającym się w drogę powrotną z Ameryki, Smith wysłał do Londynu protest przeciw tej klasie kolonistów i w miejsce różnych awan-

turków domagał się przysłania prawdziwych rzemieślników, a w szczególności takich, co umieją wyrabiać szkło, dziegię, czy ług. Domagał się cieśli zdolnych, którzyby budowali młyny i domy mieszkalne.

Na wezwanie „Virginia Company of London“ pośpieszył wówczas do Anglii stary znajomy kapitan Smitha, pan Michał Łowicki. Zwerbowałszy na początek kilku Polaków, dobrych rzemieślników, z nimi wyemigrował żaglowcem „Szczęść Boże“ pod opieką kapitana Newporta do Ameryki.

Pod kierownictwem tych kilku polskich rzemieślników, koloniści rozpoczęli budowę pierwszej w Ameryce huty szklanej, wyrabiali potaż, smołę, ług, budowali różne warsztaty. Na inicjatywę Polaków nie zbywało, a odznaczali się taką pracowitością, że wkrótce Smith za przykład wszystkim innym ich stawiał.

Polacy wystawili sobie takie świadectwo, że następne transporty liczyły już więcej Polaków. Nie tylko byli oni zatrudnieni w poszczególnych warsztatach, lecz także brali udział w walkach z Indianami. Za tę pionierską służbę firma angielska płaciła Polakom jak i innym kolonistom po 36 szylingów miesięcznie. Pierwsi nasi rodacy na tej obcej ziemi przechodzili twarde koleje, wielu z nich poświęcenie swe życiem przypłaciło. Inni ginąc z rąk Indian, już to zapadając na różne choroby, które co jakiś czas kolonistów dziesiątkowały.

Pracą swoją i obywatelskim postępowaniem pierwsi ci Polacy w Ameryce przynieśli zaszczyt narodowi polskiemu.

W roku bieżącym Szwedzi amerykańscy obchodzą uroczystość 300-letniego wyjazdu w Ameryce pierwszych Szwedów. Lat temu 29 Polacy jeszcze nie wiedzieli o tym, że z pierwszymi kolonistami angielskimi przybyli do Ameryki Polacy. Podobnie przeto pięknemu jubileuszowi wówczas nie obchodziliśmy. Dziś jednakże, dzięki

pracom historycznym Mieczysława Haimana, który z popiołów przeszłości odgrzebał wiele cennych faktów i zachęcił tymi do szperania w starych księgach Ameryki i zaznajamiania się z przeszłością Polonii, jesteśmy w stanie rozpocząć przygotowania do uczczenia w roku przyszłym 330-letniego wyjazdu pierwszych Polaków w Ameryce.

Rocznica ta przypada we wrześniu 1938 roku. Polonia amerykańska wkrótce przystąpi do przygotowań, ażeby do wielu nazwisk wybitnie zasłużonych w historii Stanów Zjednoczonych Polaków — o bok Kościuszki, Pułaskiego, Krzyżanowskiego, Kargi, Tochmana, Wardzińskiego i innych — dodać także nazwisko Michała Łowickiego, „ojca Polonii amerykańskiej“, jak go słusznie obecnie nazywać możemy.

Wrzesień w roku przyszłym nie tylko dla Polonii amerykańskiej powinien być miesiącem wielkim, ale także powinien wzbudzić zainteresowanie w kołach naszych rodaków w Polsce.

A. L. Waldo.

Zona, czy handlowa pomocnica bogatego męża?

Czy żona bogatego człowieka ma prawo odmówić noszenia klejnotów? Czy żona może chcieć żyć skromnie, choć dochody męża pozwalają mu otoczyć ją zbytkiem, który jest pomocnym czynnikiem w walce o byt?

Te zagadnienia są bardzo rzadkie w naszych czasach, gdyż znacznie częściej spotykamy się z całkiem przeciwnym problemem. A tymczasem w tych dniach, w sądzie w Wiedniu, toczyła się sprawa rozwodowa właśnie na tym tle.

— W obecnych czasach, gdy większość ludzi ciężko walczy o egzystencję — proces sądowy o obronę zbytku i przepychu, może być uważany za anormalny. — Pisze sam oskarżyciel, bogaty wiedeński finansista, dyr. O. M., w swej prośbie o rozwód z żoną, Erną. — Mimo to dla człowieka bogatego, prowadzącego dom otwarty, elegancja i zbytek znaczą tyleż, co dla biedaka — para butów, dających mu możliwość uprawiania swego rzemiosła. Poza tym bogactwo męża obowiązuje jego żonę do liczenia się z wymaganiami koniecznymi dla jego interesów.

Już ten wstęp do skargi rozwodowej daje możliwość wglądu do tych biur i salonów kapitału, gdzie nie handluje się akcjami i walutami, a toczy się spokojna, lecz uparta walka o władzę w towarzystwie, będącą podstawą wielu poważnych interesów.

Dyrektor O. M. pisze, w swej skardze, że większość transakcji handlowych musi mieć „prolog“, rozgrywający się w prywatnym życiu. Dlatego też jest specjalnie ważne, aby żona wielkiego finansisty spełniała swoje obowiązki reprezentacyjne. Do tych obowiązków w pierwszym rzędzie należą: elegancja i zbytek. Te zewnętrzne oznaki bogactwa, bardzo często podnoszą, a nawet są główną osnową kredytu finansowego.

WJAZD DO BILBAO.

Tank powstańczy wjeżdża do miasta Bilbao (tabliczka u góry).

Pod tym względem, dyrektor M. nie korzysta — według jego słów — z żadnej pomocy swej żony Erny. Dyrektor gorzko skarży się przed sądem, że żona jego zachowuje się jak jakiś kopciuszek. Nie chce ona stroić się w swe klejnoty, nie chce urządzić przyjęć i fite o'clock'ów, podczas których dyr. M. mógłby nawiązywać stosunki handlowe. Odmawia również udziału w przyjęciach u znajomych, które dla dyr. M. służą temu samemu celowi.

Erna M. w sądzie wcale nie zaprzeczała twierdzeniu swego męża. Motywowała swoje zachowanie tym, że żona nie powinna być eksploatowana przez męża, dla celów handlowych. Twierdziła ona, że obowiązki światowej damy znajdują się w całym innej płaszczyźnie, a w każdym razie nie polegają na demonstrowaniu bogactwa męża.

Sędzia w zupełności zgodził się z wywodami oskarżonej i oświadczył, że żona powinna być w pierwszym rzędzie gospodynią i matką, a nie handlową pomocnicą bogatego męża.

Ze względu na formalny wyrok — którym bardzo się interesuje cały Wiedeń — zostanie ogłoszony dopiero za parę dni.

Maria Hempel - Gierdawa

BRZEMIEŃ LOSU

Powieść sensacyjna 31

Nowy gabinet Francji

Premier Chaunteps opuszcza pałac prezydenta republiki po uformowaniu gabinetu.

I kiedy w pewnym momencie już skręcał ze środka szosy, aby ulec tej pokusie, usłyszał jak gdyby daleki warkot silnika samochodu. Stał i nasłuchiwał. Ucho go nie omyliło: za nim, daleko, jeszcze niewidoczne, jechało auto. Wpatrzył się w szosę i po kilku chwilach ujrzał na prostej jak strzała drodze najpierw małe, a potem coraz większe jasne światła samochodu.

W głowie Jerzego powstała natychmiastowa decyzja: wrócił na środek szosy, stanął twarzą w kierunku skąd nadjeżdżało auto, i kiedy było już niedaleko rozkrzyżował ręce nie ruszając się z miejsca.

Samochód zatrzymał się o kilka kroków przed nim, otworzyły się drzwiczki i wychylił się z nich sofer z zapytaniem:

— A co tam takiego?

Jerzy stał w pełnym świetle far.

— Jestem przemarznięty i nie mam siły iść dalej, proszę mnie podwieźć do miasta, do pierwszej taksówki, jaką spotkamy...

Sofer popatrzał uważnie na Jerzego, potem zwrócił się w głąb samochodu, jakby z zapytaniem, chwilę trwała rozmowa i następnie zawołał na Jerzego:

— Proszę, niech pan siada.

Jerzy zbliżył się do samochodu i z prawdziwą rozkoszą wgramolił się do środka ciemnej karęty. Było tu zacisznie i wydawało się po wietrznej-otwartej przestrzeni — bardzo ciepło. Silny zapach perfum oszołomił wymęczonego do ostatka Jerzego. Upadł na wygodne siedzenie auta jak gdyby na pół przytomny. Jakieś ręce zarzuciły mu na zlodowaciałe nogi futrzaną derę, ktoś przysunął się do niego bardzo blisko, te same ręce otuliły wokół jego szyi jakieś miękkie pachnące futro.

— Tak chyba będzie w niebie... — pomyślał z rozkoszą — chciał otworzyć oczy, ale nie miał siły. Żęby zaczęły mu dzwonić w wewnętrznej zimnie; słyszał to, ale nie był w stanie tego opanować.

Tymczasem jego zimne jak lód ręce, ktoś ukrył w ciepłych miękkich dłoniach, potem schował je pod futro nagrzane ciepłem ciała; gdyby nie były tak bardzo znieczulone zimnem, czuł by pod jedną z nich mocne uderzenie czyjegoś serca.

Jerzy bezwładny i zamroczony niewypowiedzianym znudzeniem pozwalał ze sobą robić wszystko, jak gdyby był bezwolnym przedmiotem. Ciepło, które szło ku niemu od zesłanej mu przez los wybawicielki, przenikało go niewysłowioną błogością.

W pewnej chwili żęby przestały mu dzwonić: poczuł

na ustach gorące wargi kobiece, które przylgnęły w długim namiętnym pocałunku.

Jerzy nie zdawał sobie sprawy, czy to co się dzieje było rzeczywistością, czy może tylko snem, takim, jakie miewają ludzie zasypiający na mrozie śmiertelnie. Czuł jednak wyraźnie, że krew zaczyna szybciej krążyć w żyłach, że dziwne, jakby elektryczne prądy przenikają ciało, że budzi się w nim jego własne ciepło — i że jest mu nieskończenie dobrze. Teraz może by już i miał się otworzyć oczy — ale nie chciał. Bał się, aby cudny sen nie pierchnął...

Tymczasem przygodna wybawicielka okrywała gorącymi jak ogień pocałunkami całą jego twarz, całowała oczy i wciąż wracała do ust. Jerzy rozgrzany jej ciepłymi rękami tulił ją do siebie coraz mocniej, wreszcie sam zaczął oddawać pocałunki i pieszczoty.

A limuzyna wciąż jechała naprzód...

Jerzy wtulony w gorące ramiona kobiety-czarodziejki śnił cudny sen na jawie. Nie myślał o niczym. Chłonał w siebie czar, rozkosz, słodycz i błogość. Czuł się tak, jak człowiek upojony mocnym dobrym winem.

Przez cały czas między tymi dwójkiem ludzi nie padło ani jedno słowo. Mogli być sądzić o sobie nawzajem że są niemowłami.

Tymczasem przez okna limuzyny coraz częściej zaczęły błyskać przydrożne latarnie, coraz było ich więcej, coraz jaśniejszy snop światła wpadał do wnętrza i oświetlał przytulone do siebie dwie postacie.

Jerzy nie widział tego: oczy miał wciąż zamknięte, a twarz wtuloną między ramie i szyję uroczą kobiety.

Ona jednak patrzyła i widziała wszystko.

W pewnej chwili, miękkim ruchem odsunęła Jerzego od siebie, a zatuliwszy prawie całą twarz w puszystego lisa, wsunęła się głęboko w sam róg siedzenia.

Jerzy oszołomiony, senny i niemal bezwładny siedział teraz oparty o miękkie poduszki limuzyny, czuł zawrót w głowie i szum w uszach.

Otworzył oczy. Migające liczne światła przez okna auta zaczęły mu się zorientować, że już są w mieście. Teraz obudziła się w nim ciekawość, aby zobaczyć swoją cudną wybawicielkę, zdał sobie sprawę, że lada moment trzeba będzie się z nią rozstać, chciał więc wiedzieć kim ona jest i kiedy się będzie z nią mógł znowu zobaczyć. To co było — to tylko początek. Nie chciał wyrzec się dalszego ciągu.

— Powiedz najmilsza — zdobył się wreszcie na sło-

wa — gdzie i kiedy mogę przyjść, aby ci podziękować za twoją królewską gościnność?

Nie odpowiedziała nic.

— Powiedz — powtórzył prośbę Jerzy — nie możemy się przecie tak rozstać, bez nadziei na przyszłość. Chyba, że nawet kiedy auto się zatrzyma — nie rozstaniemy się jeszcze...

Milczenie było odpowiedzią.

— Powiedz choć słowo...

— Wiedziała — zaczęła bardzo cichym szeptem — że muszę ciebie spotkać na mojej drodze... i spotkałam... i spotkam jeszcze. Nosisz imię, które najbardziej na świecie lubię: Jerzy.

— Jaki! Pani mnie zna?! — zawołał zdumiony. Auto się zatrzymało.

— Tak — odpowiedziała cicho — wysiądź pierwszy, podasz mi rękę.

Jerzy spełnił polecenie swej uroczą towarzyszkę, lecz gdy wysiadłszy odwrócił się do drzwiczek z zamiarem podania jej ręki, drzwiczki zatrzasnęły się mocno, a w oknie ujrzał roześmianą twarz nieznajomej z sypialnego wagonu, samochód szarpnął z miejsca i szybko odjechał.

Wszystko to stało się tak błyskawicznie, że nie było czasu na żadną reakcję, na żaden czyn. Jerzy zbyt był zresztą oszołomiony wrażeniem, jakie odniósł przekonawszy się kto był w stosunku do niego tak „królewsko gościnny, aby mógł cokolwiek przedsięwziąć.

Jeszcze długą chwilę stał na miejscu bez ruchu, zanim oprzytomniał na tyle, aby rozejrzeć się na jakiej ulicy go wysadzono w tak zdradliwy sposób.

Okazało się, że się znajduje przed swoją bramą.

Ciężkim znudzonym krokiem ruszył w stronę swego mieszkania. Szedł zamyślony.

„Tak... — mówił w myślach do siebie — tam na drodze, w świetle reflektorów poznała mnie od razu... wiedziała kogo zaprasza do samochodu... bawiła się mną... milczała, abym jej po głosie nie poznał... Jeszcze raz wystrychnęła mnie na dudka... Niesamowita kobieta! Ten blysk jej oczu pełen diabelskiego triumfu! Nie wiadomo czy miłość w nich była czy nienawiść... Prawdziwie wcielone grzechy: ponęta i unajająca — a jednocześnie straszna... jak sam szatan.

Otworzył drzwi własnym kluczem i wszedł do mieszkania. Jednocześnie wpadł do pokoju Antonia, który czuwał, czekając wciąż na jakieś wiadomości od swego pana.

KRWAWIENIE Z NOSA — jest nieraz kląpą bezpieczeństwa ŚRODKI MEDYCYNY LUDOWEJ.

Krwawienie z nosa podpada z reguły pod miarę choroby. Jest to przypadłość niewinna, występująca najczęściej u dzieci, a spowodowana czy to jakimś urazem, czy przemoczeniem, udarem słonecznym i t. p.

Ze zdarza się to dość często, tłumaczy się to warunkami anatomicznymi. Jama nosowa wyszczelniona jest cienką błoną śluzową, wśród której przebiegają liczne drobne naczynia krwionośne. Naczynia te, nie chronione ani tkanką mięsną, ani tłuszczem lub skórą, ulegają bardzo łatwo obrażeniu, co powoduje krwawienie.

Wystarczy jednak zwykłe i proste zabiegi, by krwotok taki zahamować, — a zdrowy organizm dziecka nie ponosi przez to żadnej szkody.

Poważnie już wygląda taki krwotok u ludzi starszych, lubiących się weselo bawić i amatorów trunków. Ludzie tacy skłonni są do kongestii, ciępią nierazko na zwężenie tętnic i zwiększone ciśnienie krwi. Ten ostatni moment właśnie bywa u nich najczęściej powodem do krwawienia z nosa, występującego najczęściej w jakiejś sutej libacji lub nadmiernym wysiłku fizycznym.

I wówczas krwotok podobny jest raczej zbawienny

dla danego osobnika. Stanowi on niejako „kląpę bezpieczeństwa” dla organizmu, któremu groził inny krwotok, np. naczyń krwionośnych mózgu, mogący wywołać wręcz fatalne następstwa.

Tego rodzaju krwawienia z nosa u ludzi starszych, po pięćdziesiątce, nie przedstawiają zatem żadnego niebezpieczeń-

stwa, o ile nie trwają zbyt długo. Dopiero wówczas, gdy krwotok nie da się zahamować zwykłymi środkami, a utrata krwi jest znaczna (ponad 500 gramów), konieczną jest interwencja lekarza.

Są to dwa niejako typowe najczęściej obserwowane wypadki krwotoków z nosa. Mogą one jednak występować w rozmaitych stanach patologicznych, jako uboczne, a charakterystyczne objawy przy nim, miażdżycy tętnic, wątroby i nerek.

Wspomnieć wreszcie należy o krwawieniach z nosa, występujących niekiedy u lotników podczas raptownego opadania w dół ze znacznej wysokości, co ma swe źródło w znacznej zmianie ciśnienia powietrza.

Jak sobie należy radzić w podobnych wypadkach? Medycyna ludowa zna cały szereg „niezawodnych” środków, począwszy od przykładania pajęczyny do nosa, aż do przykładania zimnego żelaznego kłucia lub podobnego przedmiotu na krzyż.

To ostatnie ma do pewnego stopnia uzasadnienie: Przyłożenie jakiegoś zimne-

go przedmiotu do ciała powoduje drogą refleksu skurcz naczyń krwionośnych. Ale lepiej i skutecznie działać tu będzie okład z zimnej wody.

Właściwie, racjonalne zabiegi, które możemy wykonać sami, nie uciekając się do pomocy lekarza, są następujące:

Pacjenta należy posadzić w miejscu przewiewnym, z głową podniesioną do góry; gdy to nie pomaga, zakładamy do nosa tampon z waty lub z gazy, wciskając ją dość mocno i głęboko. Czasami wystarczy silne przyciśnięcie skrzydełek nosowych na przeciąg paru minut, by zatrzymać krwawienie.

Gdy jednak zabiegi te nie pomagają, lub gdy krwawienie powtarza się zbyt uporczywie, trzeba przywołać lekarza, który w swym arsenale ma cały szereg skutecznych środków, jak przyżeganie kwasem chromowym, specjalne tamponowanie i t. d.

I lekarz tylko może zorientować się, czy krwotoki podobne nie są zwiastunami lub następstwami jakiejś poważniejszej choroby.

TAM GDZIE HANDLOWALI RZYMIANIE... Odkopana dzielnica „Wiecznego Miasta”

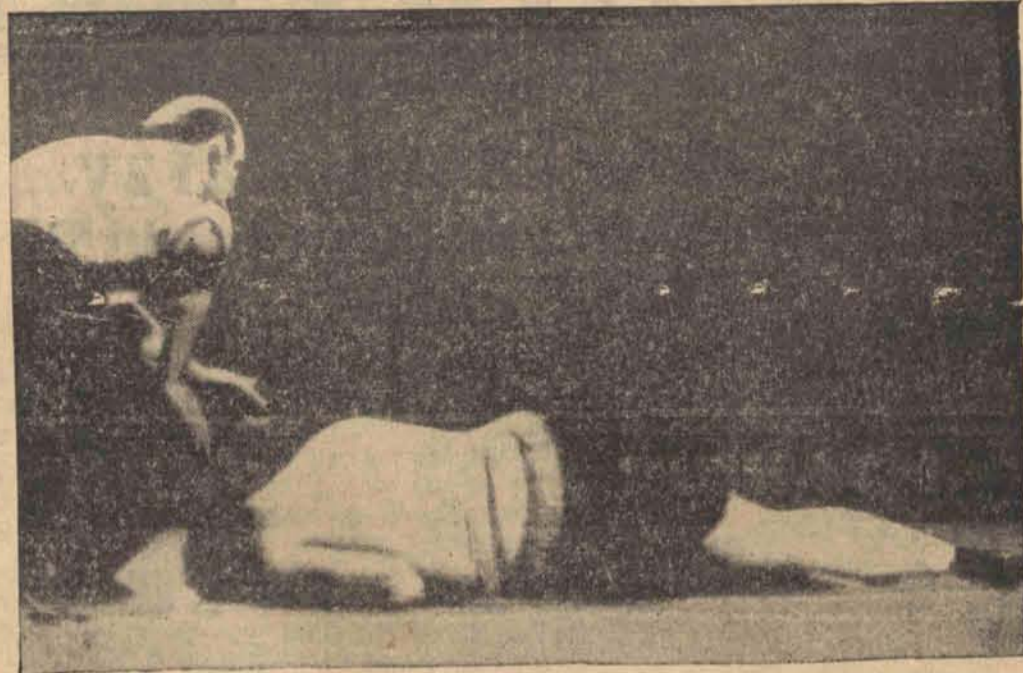
W czasie ostatnich prac rekonstrukcyjnych w Rzymie na terenach położonych koło Kapitolu odkopano ukrytą na głębokości kilkunastu stóp pod ziemią nową

dzielnicę republikańskiego i cesarskiego Rzymu. Wykopiska te pozwalają na odtworzenie nieznanego dotąd odcinka dawnego Rzymu, położonego między Kapitolem a Tybrem. Ustalono, iż dzielnica ta stanowiła niejako ośrodek handlowy dawnej stolicy republiki i cesarstwa, a odkopane budynki wzdłuż Tybru stanowiły niegdyś magazyny i sklepy, dokąd przywożono towary rzeką z portu Ostia.

U stóp pagórka Kapitolińskiego natrafiono na rzydz kolumn tworzące rynek, na którym — zdaniem historyków — sprzedawano towary przywożone rzeką. Wykopiska te dadzą wiele materiału do odtworzenia obrazu rozwoju handlu Rzymu w najdawniejszych czasach.

W związku z tym odkryciem powstało pytanie, czy pozostawić cenne wykopiska nienaruszone, czy też wprowadzić dalsze prace regulacyjne Rzymu według z góry powziętego planu. Tego samego rodzaju problem powstał już w r. 1928, kiedy odkryto szereg świątyń z czasów cesarstwa pod Largo Argentina, jednym z najruchliwszych ośrodków Rzymu. Mussolini interweniował wówczas osobiście w konflikcie jaki powstał między arch.ologami a inżynierami, i zdecydował, iż wartość artystyczna i naukowa wykopisk jest tak wielka, że należy dla niej poświęcić nawet plan rozbudowy nowoczesnego Rzymu.

BRADDOCK NA DESKACH.

Braddock podczas wyliczania go w 8 rundzie po nokaucie Louisa, który zdobył mistrzostwo świata.

PSI KLUB.

Szczęśliwi właściciele czworonogów.

Gdzieżby, jak nie w Ameryce, mógł narodzić się pomysł założenia klubu dla naszych pocziwych czworonożnych przyjaciół.

Dzień otwarcia nastąpił temu dwa miesiące w Nowym Jorku. Składka członkowska od psa wynosi bagatelkę: zaledwie 15 dolarów miesięcznie! Ale gdy się zważy korzyści, jakie zyskują właściciele psów, zapisanych na członków klubu, to ta dopłata nie będzie się wydawała zbyt wygórowana.

Budynek ma dwa piętra, urządzone odpowiednio do celu swego przeznaczenia. Oprócz salonów towarzyskich, posiada basen do pływania i słoneczny taras-plażę. Do dyspozycji członków oddano obszerny park. Nie zapomniano również i o sali jadalnej.

Klub ten cieszy się szczególnym zainteresowaniem górnych dziesięciu tysięcy Nowego Jorku, które masowo zapisują swych faworytów do tego oryginalnego gnieźda stowarzyszenia tak, że ostatnio zamknięto listę członków i spóźnieni kandydaci muszą teraz czekać cierpliwie dopóki jakie miejsce nie zawakuje. A więc utworzył się rzeczywisty — psi ogonek.

Właściciele szczęśliwych wybrańców losu mają pewność, iż ich ulubieńcom zapewnią tam zupełne bezpieczeństwo, nad którym czuwa liczny wyrobiony personel. Pożywienie, jakie psy-członkowie otrzymują, przygotowuje się pod nadzorem lekarza weterynarii.

Niczego tu nie brak, jedynie chyba są

li do brydża, lecz może wkrótce i do tego dojdzie, przecież Ameryka jest krajem wszelkich możliwości.

PODSŁUCHANE ZUPA.

— Panie kelner, nie mogę jeść tej zupy.
— Zaraz zwołam platniczego.
— Panie platniczy nie mogę jeść tej zupy.
— Zaraz poproszę pana kierownika.
— Panie kierowniku nie mogę jeść tej zupy.
— Zaraz zwołam kucharza.
— Panie kucharzu nie mogę jeść tej zupy, ponieważ nie dano mi łyżki.

POWRÓT DO DOMU.

Ona: — To już naprawdę przechodzi ludzkie pojęcie. O czwartej nad ranem każesz przytłoczyć się kelnerowi do domu. Dlaczego nie przyszedłeś o godzinie dziesiętej, jak mi obiecałeś?
On: — Kelner nie miał wcześniej czasu.

REKORD.

— Kiedy widzę, jak twoja żona się zwija, to wierzę, że była kiedyś w biurze najlepszą maszynistką.
— Masz słusność, ona jeszcze dzisiaj mówi czściej więcej jak trzysta liter na minutę.

Kupiony znaczek F.O.M. tworzy miliony — potrzebne na budowę polskich okrętów wojennych!

Gwiazdy filmowe na pogrzebie Joan Harlow.

Clark Gable i Carola Lombard na pogrzebie zmarłej gwiazdy Hollywood, Joan Harlow.

ADAM CZEKALSKI

W POGONI ZA SZCZĘŚCIEM

POWIEŚĆ

68

Odwrocił się jeszcze, rzekł coś do siedzącej w głębi kobiety, po czym zamknął drzwi i poszedł do bufetu. Marek zerwał się nagle z krzesła. Twarz miał zmienioną, niewiadomo — od wypitego alkoholu czy też z innych przyczyn. Karwowski złapał go za rękę.

— Panie Marku, uspokój się pan.
— Chwileczkę — odrzekł mu na to Boruta i chwycił nico krokiem przeszedł przez całą szerokość sali, zatrzymał się przy drzwiach, z których przed chwilą wyszedł Buchole i pchnął je gwałtownie.

Jaki wyraz miała jego twarz, kiedy Marek zajrzał do środka łoży, mogła to powiedzieć tylko kobieta, którą zobaczył przy stole zastawionym wszelakimi trunkami i jedzeniem.

— Halka! syknął przez zęby i cofnął się gwałtownie drzwi za sobą zatraskując. W tej samej chwili podszedł do swojej łoży radca.

— Pan szanowny życzy sobie? — zagadnął, marszcząc brwi.

Marek odepchnął go i z burzą pod czaszką wybiegł na ulicę. Karwowski zapłacił pośpiesznie rachunek i wybiegł za nim. Ale na ulicy nie zobaczył już Marka. Dorożkarze poinformowali go, że wsiadł do dorożki i odjechał.

Inżynier zabrał kapelusz przyjaciela, jego płaszcz, laskę i również, wsiadłszy do dorożki, pojechał do mieszkania Boruty. Okna były ciemne, najbliższy odgłos z zewnątrz nie zdradzał czyjkolwiek obecności. Czyżby Marka tu nie było?

Karwowski obszedł cały dom dokoła, długo pukał do drzwi i okien, ale nikt mu nie odpowiedział.

— Oszalał chłop, czy co u licha? — rzekł do siebie

półgłosem i wyszedł na chodnik, zastanawiając się, co ma począć w takiej sytuacji. W końcu doszedł do wniosku, że skoro Marka nie ma w domu, to na próżno stoi tu tylko; wsiadł więc do dorożki i pojechał do domu.

A tymczasem Boruta, wypadłszy z restauracji, dopadł dorożki i kazał się wieźć prędko przed siebie. Dokąd? Był gdzie, najdalej, byle najdalej stąd. Co się działo w jego mózgu i w jego sercu, jakie burze tam się rozlegały, tylko on sam i Bóg, który nad nim czuwał, wiedzieli. Rozumiał tylko tyle, że powinien coś przedsięwziąć, ale nie miał siły na najlżejszy ruch. Był jak automat, jak robot niedokończony, któremu jakaś śrubka wypadła z maszynierii i niezdolny jest do działania. A Markowi nie wypadła, ale wkręciła się w mózg pod czaszkę olbrzymia śrubka, która swoimi zwojami rozsądzała mózg i sprawiała ból okrutny.

Do rana tak prawie przejeżdżał po mieście. A kiedy w końcu wrócił do siebie o świcie, usiadł bezwładnie przy biurku i przesiedział tak daleko na dzień. Słyszał, że ktoś tam dobijał się do jego drzwi, widział jakieś twarze zaglądale przez okna, ale nie poznawał nikogo.

Automatycznie zaczął się przebierać, jakby miał zamiar wyjść z domu. A kiedy już był gotów, stanął przy oknie i zapatrzył się na świat rozświetlony ostatnimi ciepłymi promieniami lata. Liście bezszelustnie osuwały się już na ziemię, żółte, czerwone i stalowe. Zaczął myśleć o nich. Gdzie też one znajdują swój grób? Dokąd zaniesie je ślepy traf — wiatr?

Potem oderwał wzrok od okna i oko jego spoczęło na fotografii syna.

— To mój syn — rzekł głośno. — Mój? Czy istnieje ojciec, który byłby pewien swojego ojcostwa? Jaką pe-

wność może posiadać? Żadnej. Wszystko jest chimerą i niczym więcej...

Ale przecież on to dziecię kocha. Dlaczego nie może kochać każdego innego dziecka, tylko to właśnie? Jest że ono częścią jego samego? Skądże wiedzieć może? Nie, żadnej pewności na to nie ma. Ani on, ani nikt inny, na świecie.

To wszystko są potworne tajemnice, które tak bardzo doskwierają mu gdzieś tam w najtajniejszych zwojach mózgowych. To straszne! Być ojcem i nie mieć pewności, że się nim jest. Być ojcem, i nie mieć dziecka swego przy sobie. Radości i smutki jego syna przyjmuje człowiek obcy, ale on ich nie odczuje przecież! W tym właśnie musi być to „coś”, czego zgłębić nie można. Do własnego dziecka czuje się jakąś bliskość, jakąś serdeczność, choćby po długim niewidzeniu nawet go się nie poznawało.

Rzeczność objęła mu serce. Tak bardzo zapragnął znowu zobaczyć swoje dziecko, tulić je do siebie, patrzeć w jego niebieskie oczy. Marek przypomina sobie w tej chwili, że syn jego ma te same niebieskie oczy, co on. Ma jego oczy. I staje mu mały Wiesio jak żywy przed oczami i uśmiecha się. Wyciąga wiotkie ramiona i jakby przyzywa: „Tatusiu, przyjdź!” Czy ma on tam rzeczywistość iść? Do obcego domu? A toż chyba spaliłby się ze wstydu! Iść do żony? Do... takiej żony? Aż mu w oczach pociemniało. Straszne! Wszystko ciemnieje dokoła, cały świat wiruje, tańczy jakiś szalony taniec.

Jęk się zerwał w nim, ale zdusił go przemocą. Zal podniósł się w nim wezbraną falą, ale go stłumił. I nic już prawie nie czuł. Miał pustkę w sercu i w mózgu. Pustkę? Tak, nie przecież w tej chwili nie czuł.

Komu się szczęście uśmiechnęło? Pełna tabeja wygranych.

PIERWSZA CIĄGIENIE. 5.000 — 45894, 107815, 1.000 zł — 3127, 87365, 100736, 124785, 102116. 500 zł. 64491 71144 87575 150364 400 zł — 18482, 31362, 102647, 126457, 131226, 138895.

STAWKI. 162 95 462 558 697 739 951 99 1085 142 418 98 861 2314 421 540 5060 190 297 832 52 927 4327 440 735 66 931

730 835 65014 735 67 67078 92 548 475 91 524 54 690 68154 245 89 530 670 758 86 699599 274 478 21 539 610 709 823 945 85

308 745 839 5042 353 67 425 568 621 64 768 859 16146 347 508 69 604 878 17111 23 656 96 784 40 845 59 68 927 13081 205 499 721

POLSKI CZERWONY KRZYŻ W CHWIŁACH WOLNYCH. Koło P.C.K. w Chojnach urządza dla członków, ratowniczek (kół) i sympatyków wycieczkę wypoczynkowo-rozrywkową w niedzielę dnia 27 czerwca r.b. a w razie deszczu dnia 4 lipca r.b. do Branisina Zbiórka uczestników wycieczki o godz. 5.30 w siedzibie P.C.K. w Chojnach przy ul. Rzgowskiej 171, a odmarsz o godz. 6.

„SOBÓTKI” ŁÓDZKIEJ RODZINY RADIOWEJ W HELENOWIE. Sekcja Dochodów Niestalych Łódzkiej Rodziny Radiowej urządza dzisiaj w Helenowie tralectwa „Sobótki” połączone z zabawą do rana. W programie: występy chórow, orkiestr, puszczanie wianków na staw, obóz cygański, ognie bengalskie i wiele innych atrakcji.

Paszporty indywidualne do Włoch Austrii Rumunii Czechosłowacji i Jugosławii załatwia najszybciej WAGONS-LITS-COOK Piotrkowska 68 i 6

DRUGIE CIĄGIENIE. 20 tys. zł. — 160937 2 tys. zł. — 55400 168882 189714 1 tys. zł. — 19552 80788 124584 148681

100228 316 26 451 704 64 72 99 869 101204 479 500 89 630 727 943 102087 305 37 777 814 47 97 826 46 103147 88 94 242 675 92 727 49 835 104182

ORBITA POPULARNA WYCIECZKA do WIEDNIA 14-28. VII od zł. 95. Zapisy tylko w Orbisie do dnia 7. VII r. b.

Lecznica dla Psów lek. wet. M. A. Reicha Gdańska 117-a (róg Zamenhofa) tel. 175-77. STRZYŻENIE psów.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. PIERWSZA Przychodnia Wenerologiczna leczenie chor. wenerycznych i skórnych. ZAWADZKA 1, telef. 122-73 czynna od 8 r. do 9 wiecz. Porada 3 zł Dla pań oddzielna poczekalnia.

Dr med. Gustaw KOHN Specjalista akuszer-ginekolog i diatermja ul. Piłsudskiego 51, tel. 170-03. przyjmuje od 8-10 i od 4-8 w.

Dr HENRYKOWSKI Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i seksualnych ul. TRAUGUTTA 9, front i piętro, tel. 262-98. przyjmując od 8-11 rano, od 4-9 wiecz. w niedzielę i święta od 9-12.30, po poł.

Dr ŁAGUNOWSKI specjalista chorób wenerycznych, seksualnych i skórnych. (Gabinet Roentgenowo-światłolecznicy) Piotrkowska 70, tel. 181-83. Od 8-10, 1-2.30 i od 6-9 w. w św. 10-1

Dr. med. Henryk Ziomek Choroby weneryczne, moczopięciowe i skórne 6-go Sierpnia 2. Telefon 118-33 przyjmując od 9-12 i 3-9 wiecz. w niedzielę i święta od 9-12 w poł.

Dr med. NIEWIĄŻKI Spec. chor. wenerycznych, skórnych i seksualnych ANDRZEJA 5, telefon 159-40 przyjmując od 8-11 rano, od 5-9 wiecz. w niedzielę i święta od 9-12 p.

Dr med. Edward REICHER Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i seksualnych Leczenie promieniami Roentgena. Południowa 28, tel. 201-93 przyjmując od 8-11 rano i od 5-8 wiecz. w niedzielę i święta od 9-12 w poł.

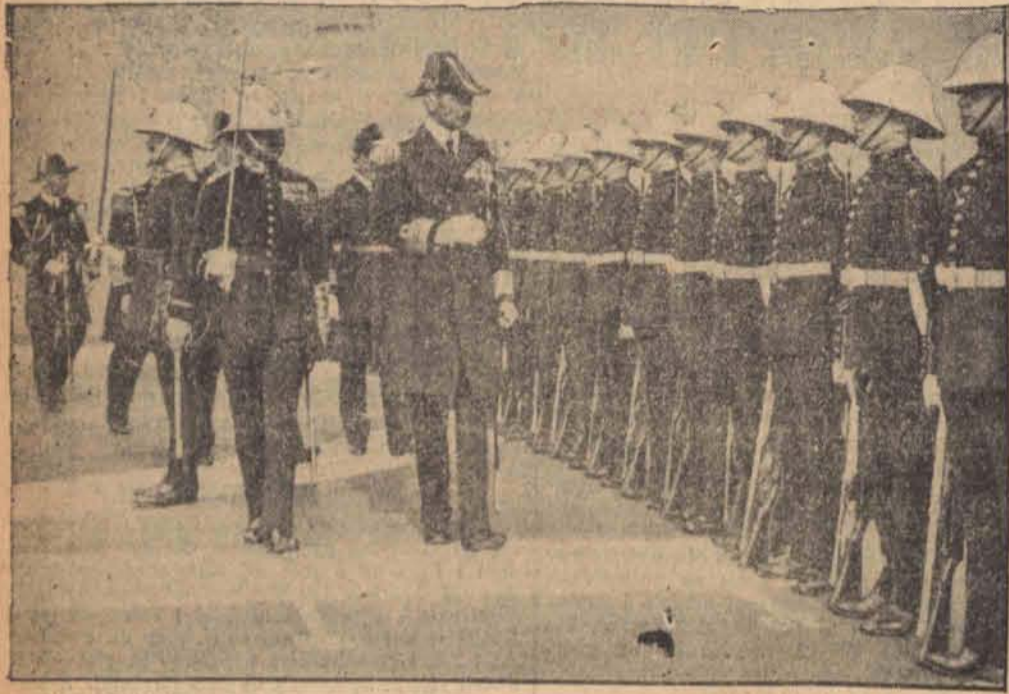
Dr med. M. TAUBENHAUS AKUSZER-GINEKOLOG przyjmując od 8-9 r. i 4-8 w. Zgierska 11 Tel. 246-09

Dr. W. BALICKA SIENKIEWICZA 52 (róg Nawrota) telefon 194-03. CHOROBY SKÓRNE I WENERYZYNE. Przyjmuje kobiety i dzieci od godz. 6-8 wiecz.

Dr. med. H. KLACZKOWA położniczo i choroby kobiece Piotrkowska 99, tel. 213-66. przyjm. codz. od 10-12 i od 5-8 po poł.

ŚWIAT NA KLISZY FOTOGRAFICZNEJ.

Król Krystian na lotniskowcu „Courageous”. Dwa pierwsze miejsca.

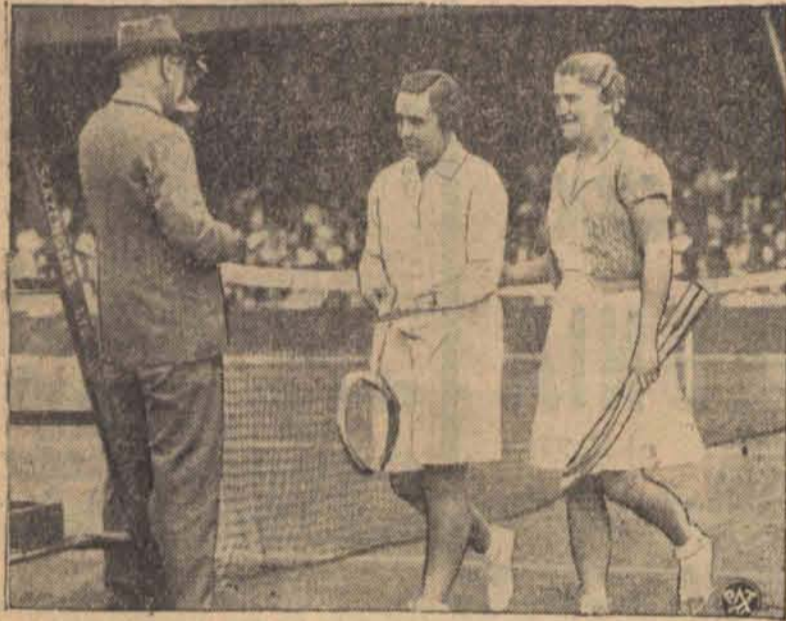

Król Danił Krystian X zwiedza olbrzymi angielski okręt-lotnisko „Courageous”, który przybył do Kopenhagi.

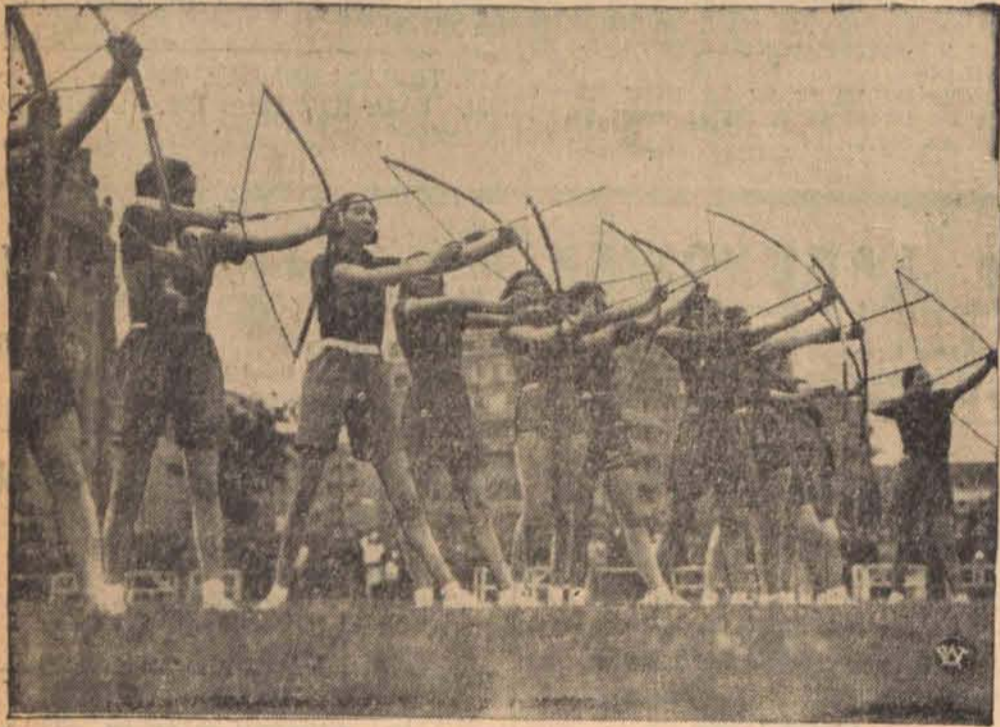
BELG DEMUYTER
zajął ostatecznie pierwsze miejsce w zawodach o puchar Gordon Bennetta.

Sukcesy Jędrzejowskiej w Anglii.

Reprodukujemy zdjęcie, przedstawiające dwie światowej sławy rakiety: Angielkę Miss Susan Noel i naszą rodaczkę Jędrzejowską (na prawo) przed rozpoczęciem finałowego meczu o mistrzostwo tenisowe Anglii, zakończony, jak wiadomo, zwycięstwem Jędrzejowskiej.

Dzień sportów kobiecych w Paryżu.

Fragment z popisów łuczniczych na stadionie Elżbiety w Paryżu, podczas zorganizowanego dnia sportów kobiecych.

Młodzież szkolna po pracy.

Włońska młodzież szkolna wykonała w sporządzonych przez siebie kostiumach tańce ludowe, m. in. widoczny na zdjęciu taniec góralski podczas zjazdu, szkolnych kas oszczędności we Włodzimierzu

KAPITAN JANUSZ
na Polonii II został oficjalnie zakwalifikowany na drugie miejsce.

Premier Chamberlain na zbiórce ulicznej.

Zbiórka uliczna na szpitalu londyńskie odbywa się w t. zw. dniu Aleksandry i nie omija się nikogo. Na zdjęciu: premier Chamberlain kupuje znaczek.

Nowy rekord świata.

Olimpijka Helen Stephens przebiegła 100 jardów w czasie 10.9 sekund ustanawiając nowy rekord świata. Jak wiadomo Własiewiczówna zarzuciła Stephens, jakoby nie była kobietą

Walki między robotnikami w Stanach Zjednoczonych.

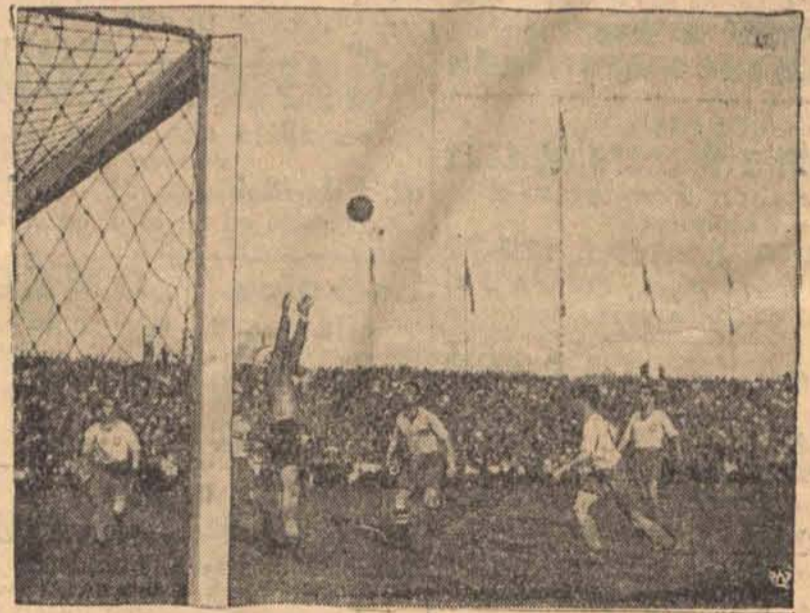
W hutach stali w Monroe (Stan Michigan) doszło do krwawych walk między dwoma odłamami robotników, z których jeden opowiedział się za strajkiem, a drugi za kontynuowaniem pracy. Na zdjęciu oddział uzbrojonych strajkujących pilnuje drogi, aby nie dopuścić żywności do fabryki.

Schmelling — Farr o mistrzostwo świata.

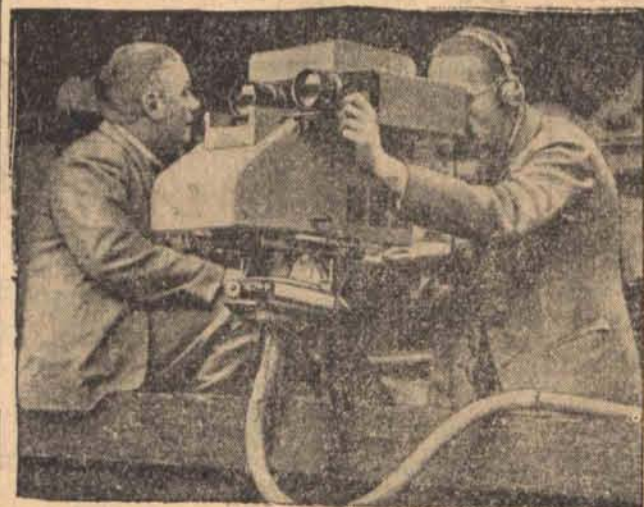

W światowym boksie zawodowym istnieje poważny konflikt. Ameryka, nie chcąc dać tytułu mistrza świata w ręce Europejczyka, nie dopuściła do walki Schmellinga z Braddockiem. Przed kilku dniami w Chicago uznany został przez Amerykę za mistrza świata murzyn Joe Louis, który znokautował Braddocka. Międzynarodowa Federacja Bokserska (z siedzibą w Europie) ze swej strony nie uznała za mistrza Louisa, który przegrał swego czasu ze Schmellingiem, i zarządziła spotkanie Schmellinga z Anglikiem Tommy Farrem o tytuł mistrza świata. Termin meczu wyznaczono na wrzesień. Miejscem spotkania będzie Londyn. Na zdjęciu moment podpisywania kontraktu przez Schmellinga (z piórem w ręku) i Farrę (siedzi z prawej strony).

ZWYCIĘSKI MECZ POLSKA-SZWECJA

Na stadionie Wojska Polskiego w Warszawie został rozegrany międzypaństwowy mecz piłkarski Polska — Szwecja, zakończony zwycięstwem drużyny polskiej w stosunku 3:1 (2:0). Na zdjęciu efektywny fragment gry pod bramką drużyny polskiej.

Telewizja z kortu tenisowego

Po raz pierwszy ustawiono na korcie tenisowym w Wimbledon kamerę telewizyjną połączoną kablem z londyńską stacją nadawczą. Zwolennicy tego sportu mogli w domu śledzić przebieg emocjonujących rozgrywek.